

РЕШЕНИЕ

№ 1828

гр. Варна , 22.12.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, I СЪСТАВ в публично заседание на двадесет и пети ноември, през две хиляди и двадесета година в следния състав:

Председател:	Мария К. Терзийска
Членове:	Елина П. Карагьозова Ралица Ц. Костадинова
Секретар:	Христина З. Атанасова

като разгледа докладваното от Елина П. Карагьозова Въззивно гражданско дело № 20203100502986 по описа за 2020 година

Производството по делото е по реда на чл.258 ГПК.

Производството по делото е образувано по постъпила въззивна жалба от М. Р. Р., ЕГН *****, с адрес: *****, чрез особен представител, срещу решение №3719/ 05.08.2020г., постановено по гр.д. № 6452/2019 г. на ВРС, с което е прието за установено, че дължи на „Амиго Лизинг“ ЕАД, ЕИК 204695366, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „Христофор Колумб“ № 43, **сумата 429,88 лв.**, представляваща изискуеми и неплатени лизингови вноски по Договор за финансов лизинг № 02000210/00003 от 07.09.2018 г. и вноски за разсрочено плащане на застраховка „Каско МПС“, начислени по фактура № 020000743 с падеж от 01.11.2018 г. с частично неизплатена стойност от 137,50 лв. и фактура № 0200000945 с падеж 01.12.2018 г. на стойност 292,38 лв., ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението в съда – 21.01.2019 г. до окончателното ☐ изплащане; **сумата от 8,43 лв.**, представляваща дължима неустойка в размер на законната лихва за забава на неплатени лизингови вноски, **сумата от 108,80 лв.**, представляваща застрахователна премия по полица Гражданска отговорност № 07118003537681/ 12.12.2018 г. , които суми са предмет на Заповед № 404/22.01.2019 г., издадена по ч.гр.д. №

873/2019 г. по описа на ВРС, на основание чл. 422 от ГПК във вр чл. 79, ал. 1 от ЗЗД, вр. чл. 342, ал. 2 от ТЗ.

В жалбата се излагат доводи за неправилност и необоснованост на решението. Поддържа се, че уговорената възнаградителна лихва противоречи на добрите нрави, тъй като не отговаря на поетия от лизингодателя риск. Твърди се, че лизингодателят не е извършил оценка на кредитоспособността на лизингополучателя, която към момента на сключване на договора е била нулева и въпреки това е сключил договора без да извърши преценка на риска и без да предвиди обезпечение. Излага се, че е налице неяснота как съдът е определил процентната стойност на възнаградителната лихва – 43% от чистата стойност на кредита. Твърденият от ищеца размер на възнаграждението не кореспондира с приложения към договора погасителен план, като същият е останал недоказан въпреки събраната по делото експертиза.

В срока по чл. 263, ал. 1 ГПК не е постъпил отговор от въззиваемата страна.

За да се произнесе по спора, Варненски Окръжен съд съобрази следното:

Производството пред ВРС е образувано по предявени от „Амиго Лизинг“ ЕАД против М. Р. Р. искове с правно основание чл. 422 от ГПК във вр чл. 79, ал. 1 от ЗЗД, вр. чл. 342, ал. 2 от ТЗ за установяване на дължимостта от ответника на вземанията, за които по ч.гр.д. № 873/2019 г. по описа на РС-Варна е издадена Заповед № 404/22.01.2019 г. за изпълнение на по чл. 410 от ГПК, произтичащи от Договор за финансов лизинг № 02000210/00003 от 07.09.2018 г.

В исковата молба ищецът твърди, че на 07.09.2018 г. страните са сключили Договор за финансов лизинг с № 02000210/00003, по силата на който ищецът се е задължил да придобие лек автомобил марка „Mercedes S 320 CDI“, рама № WDB2200261A115905, двигател № 61396030018940 и да предостави същия за ползване на лизингополучателя срещу възнаграждение. Излага се, че договорът е сключен за срок от 36 месеца. Активът следвало да има непрекъснато застрахователно покритие за целия срок на договора по

задължителна застраховка „Гражданска отговорност“, както и по имуществена застраховка „Каско на МПС“, като до датата на прехвърляне на правото на собственост върху имуществото лизингополучателят се задължил да заплаща на лизингодателя всички разходи по застрахователните договори, при разсрочено плащане на премията, дължима заедно с всяка лизингова вноска. След сключването на договора лизингополучателят системно не изпълнявал задълженията си за плащане на изискуемите задължения в срок, като в т.7 от договора била уговорена неустойка за забава в размер на законната лихва при просрочие в плащането на лизингова вноска с повече от пет дни.

В срока по чл. 131, ал. 1 от ГПК ответникът М. Р. Р., е депозирал отговор на исковата молба, чрез назначения от съда особен представител, с който исковете се оспорват като неоснователни. Поддържа, че при сключването на договора ищецът не е изпълнил задълженията си по т.2.5 от ОУ, да предостави необходимата преддоговорна информация по реда на чл.5 от ЗПК в изискуемата форма. Излага, че лизингодателят не е получил предварителното съгласие на ответника за условията по застрахователните договори. Сочи, че ищецът не е положил грижата на добър търговец, тъй като не е извършил оценка на кредитоспособността на лизингополучателя, по смисъла на т. 2.4 от ОУ. В тази връзка сочи, че съгласно материалите от заповедното производство ответникът няма данни за регистрирани трудови договори или самоосигуряване. Поддържа, че липсват доказателства, че ответникът е неизправна страна по договора за лизинг.

Съдът, като съобрази предметните предели на въззивното производство, очертани в жалбата и отговора, приема за установено от фактическа страна следното:

Видно от представения по делото договор за финансов лизинг от 09.08.2017г. страните в производството се уговорили, че ищецът следва да придобие и предостави за ползване на ответника в уговорените срокове лек автомобил „Мерцедес С 320 ЦДИ“, с индивидуализиращи белези, описани в договора, а от своя страна ответникът се задължил да ползва автомобила, като ежемесечно погасява вноските по финансовия лизинг. Представен е погасителен план към Договора за финансов лизинг, от който се установява,

че лизинговият срок е 36 месеца – от 01.10.2018г. до 01.09.2021г.

Установява се от представения по делото приемо-предавателен протокол, че на 11.09.2018. лизингодателят е предоставил на лизингополучателя процесния лек автомобил. На 07.09.2018 г. на лизингополучателя са били предоставени и Общите условия към Договора за финансов лизинг.

Приета е като доказателство по делото застрахователна полица № 50500100001751/07.09.2018 г. по застраховка „Каско“ на лизинговото имущество, сключена между ищеца „Амиго лизинг“ ЕАД и застрахователя „ЗД Евроинс“ АД. Уговорена е премия за целия срок на договора 08.09.2018 г. – 07.09.2021 г. от общо 1350,00 лв. платима на 12 вноски от по 114,75 лв. С преводно нареждане от 11.04.2019 г. ищецът е превел на „ЗД Евроинс“ АД сумата от 11404,94 лв., с основание на плащането „отчет 36, 37, 39, 40, 42“. Видно от представената разпечатка от „отчет 37“, сумата включва вноски по полица № 50500100001751/ 07.09.2018 г. на стойност от 114,75 лв., от които 112.50 лева премия и данък в размер на 2,25 лв.

По делото е приложена и застрахователна полица BG/07/118003537681/ 20.12.2018 г. по застраховка „Каско“ на лизинговото имущество, сключена между ищеца „Амиго лизинг“ ЕАД и застрахователя „ЗД Евроинс“ АД. Уговорена е премия за срок на договора 20.12.2018 г. – 19.09.2019 г. от общо 400,67 лв., платима на една вноски с падеж 20.12.2018 г. от 108,80 лв. и три с падеж 19.03.2019 г., 19.06.2019 г. и 19.09.2019 г. на стойност 97,29 лв. С преводно нареждане от 11.04.2019 г. ищецът е превел на „ЗД Евроинс“ АД сумата от 2115,21 лв. с основание за плащането „отчет 67“. Разбивка по пера се съдържа в представения по делото „отчет 67“, която включва вноски по полица BG/07/ 118003537681/20.12.2018 г. в размер на 108,80 лв., от които 94.02 лева премия, 12.90 лева, Гаранционен фонд и данък в размер на 1.88 лева.

Начислените задължения по договора са индивидуализирани в представените по делото фактури, както следва: фактура № 020000743/ 01.11.2018 г. на стойност 292.37 лева, включваща главница от втора вноски с падеж 01.11.2018 г. – 123.84 лева, възнаградителна лихва от втора вноски с падеж 01.11.2018 г. – 130.28 лева и застрахователна премия по Каско към

вноска втора – 38.25 лева и фактура № 0200000945 с падеж 01.12.2018 г. на стойност 292,38 лв., включваща главница от трета вноска с падеж 01.12.2018 г. – 126.41 лева, възнаградителна лихва от трета вноска с падеж 01.12.2018 г. – 127.71 лева и застрахователна премия по „Каско“ към вноска трета – 38.25 лева. Видно е, че заплатена от лизингодателя застрахователна премия по застраховка „Каско“ в размер на 114,75 лв. е разсрочена на три вноски с размер 38.25 лева и е включена в издадените фактури за първите три лизингови вноски.

Съгласно заключението на приетата по делото ССЧЕ по договора за финансов лизинг са извършени плащания в общ размер на 2762,33 лв., от които 1600 лева – за първоначална вноска, 108.01 лева – за регистрация КАТ, 211.64 лева – за данък МПС, 128,01 лева – за такса, 167,41 лева – за нотариална такса, 100 лева – за местен данък, 447.25 лева – за вноски по лизинг. Със сумата от 447,25 лева е погасена първа лизингова вноска с падеж 01.10.2018 г. в размер на 292.38 лева и втора лизингова вноска с падеж 01.11.2018 г. до размера от 154.87 лева. Непогасеният остатък от задълженията по договора към 21.01.2019 г. са в общ размер на 547,11 лева, от които 137.50 лева – втора вноска с падеж 01.11.2018 г., включваща 126.41 лева главница и 11.09 лева възнаградителна лихва, сумата от 254.13 лева – трета вноска с падеж 01.12.2018 г., включваща 126.41 лева главница и 127.72 лева възнаградителна лихва, сумата от 8.43 лева – мораторна неустойка за периода 01.10.2018 г. – 21.01.2019 г., от която 6.39 лева върху втора вноска и 2.04 лева върху трета вноска, 108.80 лева – застраховка „Гражданска отговорност“ и 38.25 лева – застраховка „Каско“.

При установеното от фактическа страна, съдът формира следните правни изводи:

Жалбата, инициирала настоящото въззивно произнасяне, е подадена в срок, от надлежно легитимирана страна, при наличието на правен интерес от обжалване, поради което е допустима и следва да бъде разгледана по същество.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК - въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част. В обхвата на така посочените въззивни предели, ВОС намира

обжалваното решение за валидно и допустимо. Очертаните в исковата молба параметри на исковите претенции сочат на тяхната процесуална допустимост, доколкото за ищеца е налице правен интерес от установяване на твърдяното от него вземане, предявено по реда на чл.415 от ГПК от заявителя срещу длъжника в преклузивния месечен срок от уведомяването му за връчване на заповедта по реда на чл.47, ал.5 от ГПК.

По отношение на правилността на първоинстанционния съдебен акт, съобразно разпореждането на чл. 269, ал. 1, изр. второ ГПК, въззивният съд е ограничен от посочените в жалбата оплаквания, които в случая се свеждат до поддържаните в първата инстанция възражения за нищожност на клаузата за възнаградителна лихва и неизпълнение на задължението на лизингодателя да извърши оценка на риска. Така направените оспорвания не съставляват новонаведени възражения или фактически твърдения, поради което следва да бъдат разгледани по същество.

За успешното провеждане на предявения иск с правно основание чл. 422 от ГПК във вр. чл. 79, ал. 1 от ЗЗД, вр. чл. 342, ал. 2 от ТЗ в тежест на ищеца е да установи при условията на пълно и главно доказване, че с ответника се намират във валидни облигационни отношения, по силата на сключен договор за финансов лизинг, обстоятелството, че се явява изправна страна по договора, т.е. е изпълнил задължението си да придобие лизинговата вещ и да я предостави за ползване на лизингополучателя, както и размера на размера на незаплатените лизингови вноски и застрахователни премии. При установяване на посочените обстоятелства ответникът носи тежестта да докаже точното в количествено и времево отношение изпълнение на задължението си за заплащане на дължимите лизингови вноски или направените правоизключващи възражения.

Съдът намира, че събраните в хода на производството доказателства са в състояние да обусловят несъмнения извод, че страните са обвързани по силата на сключен договор за финансов лизинг. Погасителният план, както и общите условия са подписани от ответника на всяка страница, респективно са станали част от договорното съдържание. Автентичността на подписите не е изрично оспорена, поради което следва да се приеме, че представеният договор се ползва с формална доказателствена сила и е обвързващ за страните.

Договорът за финансов лизинг, съчетава елементи на договора за поръчка и на договора за наем (арг. от чл. 342, ал. 2 и чл. 345, ал. 1 ТЗ). По своите правни последици е близък до договора за продажба на изплащане срещу запазване на собствеността (ср. чл. 343 ТЗ и чл. 205, ал. 1 ЗЗД). Същият може да се разглежда и като форма на предоставяне на целево инвестиционно кредитиране, с оглед факта, че вместо да придобие вещта и да плати цената за нея, лизингополучателят влиза в правоотношения с лизингодателя, който се съгласява да я закупи и да му я предостави за ползване. Ето защо валидността на договора следва да бъде преценена от съда служебно за неравноправност по смисъла на ЗЗП, както и за съответствие както с императивните норми на ЗПК, доколкото ответникът има качеството потребител по смисъла на § 13, ал.1 от ДР на ЗЗП, а договорът за лизинг попада в приложното поле на ЗПК съгласно чл. 3, ал.3 от същия.

В рамките на дължимата служебна проверка съдът не констатира при уговаряне на съдържанието му страните да са се отклонили от императивни разпоредби, уреждащи защитата на потребителя. Анализирано съдържанието на договора за лизинг обуславя извода, че е спазена писмената форма, шрифтът на текста е не по - малък от 12, съгласно чл.10 от Закона за потребителския кредит. Договорът, в съответствие с чл.11, ал.1, т.1-10, съдържа дата и място на сключването му, индивидуализация на страните по него, надлежна индивидуализация на лизинговото имущество (лек автомобил), стойност на финансиране (6400,00 лв.), срок на договора (36 месеца), както и размер на договореното възнаграждение на лизингодателя (2748,50 лв.), размер на лихвения процент – 24.90%, годишния процент на разходите – 40.476%, съобразен с чл.19, ал.4 от ЗПК, условия за заплащане на лизинговите вноски, ведно с погасителен план, както и останалото съдържание по чл.11, ал.1, т.11 до т.26.

Лихвеният процент по договора е фиксиран за целия срок на действието му. Лихвата по договора представлява възнаграждение за предоставената финансова услуга. Законодателят по предвидения от него ред /ЗПК/ предприема регулация на предоставените от търговците кредитни услуги, като ограничава размера на възнаградителната лихва, при което вече е налице ограничаване на волята на страните не с добрите нрави, а с императивни правила на закона. За да защити потребителя и за да се избегне

неоснователното обогатяване на финансови институции, предоставящи потребителски кредити чрез определяне на висок лихвен процент, законодателят е предвидил същият да е компонента, която се включва при формирането на ГПР и съответно е определил максимален размер на последния. В тази връзка след като сборът на договорната лихва, ведно с другите разходи, не надвишава фиксирания от законодателя максимален размер на ГПР, то с определянето на годишен лихвен процент от 24.90% (посоченият в обжалваното решение процент – 43%, е изчислен на тригодишна база), лизингодателят не е целял да се обогати неоснователно за сметка на лизинголучателя. По същите мотиви се налага изводът, че не е налице някоя от хипотезите на чл.143, ал.1, т.1 – 19 от Закона за защита на потребителите, тъй като клаузите не създават възможност за благодетелстване на кредитора за сметка на длъжника и това да го постави в по – неравностойно имуществено положение.

Поддържаните от въззивника доводи за несъответствие на клаузата за възнаградителна лихва с поетия от лизингодателя риск съдът намира за неоснователни. Уговореният размер на „оскъпяване“ на стойността на финансиране е съизмерим приблизително с двукратния размер на законната лихва, поради което следва да се приеме, че същият не създава условия за неоснователно обогатяване на ответника, а е в допустимите граници на договорната автономия. Ето защо посочената клауза не противоречи на добрите нрави, защото не zlepоставя интереса на икономически по-слабата страна в облигационното отношение. Следва да се има предвид, че евентуалното неизпълнение на задължението на кредитора за оценка на кредитоспособността на длъжника, само по себе си не представлява основание за освобождаването му от отговорност, нито опорочава договора. Нещо повече събраните по делото данни, че към момента на сключване на договора ответникът не е осъществявал трудова или търговска дейност, обуславят извод за поет от лизингодателя по-висок риск, който оправдава договарянето на завишен лихвен процент. В този смисъл не би могло да се приеме, че е налице явна нееквивалентност между двете престации.

Уговорена в чл. 7 от Договора неустойка за забава в размер на законната лихва напълно кореспондира с императивната разпоредба на чл.33, ал.2 от ЗПК, поради което не са налице основания за нейната

недействителност.

При формирания извод за валидност на договора за лизинг в същественото му съдържание, на разглеждане подлежат останалите елементи от правопораждащия фактически състав. Изправността на ищеца по договора съдът намира за установена от представените писмени доказателства, че същият е предал на ответника лизинговия автомобил, че го е застраховал при условията на застраховки „Каско” и „Гражданска отговорност” и е заплатил на застрахователя първата вноска от начислените застрахователни премии.

Липсват наведени твърдения и представени доказателства за настъпило предсрочно прекратяване на лизинговия договор, поради което следва да се приеме, че са налице основания за начисляване на претендираните втора и трета лизингова вноска и застрахователни премии. Доказателства за заплащането им ответникът не е ангажирал, а видно от ССЕ същите са останали непогасени до предявените размери.

Поради изпадането си в забава ответникът дължи и неустойка в размер на законната лихва по чл.7 от договора за периода от датата на падежа на първата просрочена вноска - 01.11.2018 г., до подаване на заявлението по чл.410 от ГПК - 21.01.2019 г., в посочения от вещото лице размер от 8.43 лева.

По изложените съображения предявените искове се явяват основателни и следва да бъдат уважени в пълния предявен размер.

С оглед правоувеличаващия ефект на предявяването на иска, върху установения размер на вземанията за лизингова вноска се дължи законната лихва за забава считано от датата на подаване на заявлението – 21.01.2019 г., от която се счита подадена исковата молба, до окончателното изплащане на главницата.

Поради съвпадение на изводите на двете инстанции първоинстанционното решение следва да бъде потвърдено. Липсата на проведено в диспозитива на първоинстанционното решение разграничение на вземанията по основание следва да бъде коригирано с крайния акт на въззивната инстанция.

Разноски за въззивната инстанция не се присъждат на въззиваемата страна поради липсата на направено искане и представени доказателства в тази насока.

Мотивиран от изложеното, съставът на ВОС,

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение №3719/ 05.08.2020г., постановено по гр.д. № 6452/2019 г. на ВРС, с което е прието за установено в отношенията между страните, че М. Р. Р., ЕГН *****, с адрес: *****, дължи на „Амиго Лизинг“ ЕАД, ЕИК 204695366, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „Христофор Колумб“ № 43, **сумата 429,88 лв.**, представляваща сбор от изискуеми и неплатени лизингови вноски по Договор за финансов лизинг № 02000210/00003 от 07.09.2018 г. и вноски за разсрочено плащане на застраховка „Каско МПС“, формирана както следва: 1./ 137,50 лв. – неплатен остатък от втора лизингова вноска с падеж 01.11.2018 г. по фактура № 020000743/01.11.2018 г., включващ 126.41 лева главница и 11.09 лева възнаградителна лихва; 2./ сумата от 254.13 лева – сбор от трета лизингова вноска с падеж 01.12.2018 г., по фактура № 0200000945/01.12.2018 г., включваща 126.41 лева главница и 127.72 лева възнаградителна лихва и 3./ 38.25 лева - вноска за разсрочено плащане на застраховка „Каско МПС“ по фактура № 0200000945/01.12.2018 г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението в съда – 21.01.2019 г. до окончателното ☐ изплащане; **сумата от 8,43 лв.**, представляваща дължима неустойка в размер на законната лихва за забава върху втора и трета лизингови вноски за периода 01.10.2018 г. – 21.01.2019 г., **сумата от 108,80 лв.**, представляваща застрахователна премия по полица Гражданска отговорност № 07118003537681/12.12.2018 г., за които суми е издадена Заповед № 404/22.01.2019 г. по ч.гр.д. № 873/2019 г. по описа на ВРС, на основание чл. 422 от ГПК във вр. чл. 79, ал. 1 от ЗЗД, вр. чл. 342, ал. 2 от ТЗ .

Решението не подлежи на касационно обжалване, по аргумент на чл. 280, ал. 3 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____